

Люстраційний характер таких різного роду заходів, прямо або опосередковано регламентованих на рівні законодавчих актів, іноді може призвести до обмеження прав і свобод людини і громадянина, а то й взагалі до їх порушення чи ігнорування [7].

Тут видається корисним критичне вивчення іноземного досвіду в указаній сфері, причому варто не сліпо запозичувати відповідні здобутки інших держав із питань люстрації та захисту прав і свобод людини і громадянина, а треба враховувати національні історичні особливості, специфіку розвитку політичної, правової, економічної систем, національний менталітет та місцеві традиції, звичаї.

Ефективність люстрації значною мірою залежить від інформаційного ресурсу, правильне застосування якого

дасть можливість переконати значну частину населення України в доцільності люстрації, а також створити основу для наступного, організаційно-правового, етапу її проведення [8, с. 36].

Висновки. Таким чином, для захисту прав людини від корупції важливо, щоб еліта та суспільство правильно розуміли принципи, мету і завдання люстрації як важливого інституту перехідної справедливості, займали консолідовану позицію щодо критеріїв і способів її проведення. Повноцінна реалізація люстраційних заходів потребує значних ресурсів, особливо організаційно-правових, матеріальних, ідеологічних і виховних, що дасть змогу оновити кадровий склад державної служби після люстрації тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Шевчук С. Люстрація та ретроактивна справедливість: європейські стандарти захисту прав людини при переході до демократичного правління / С. Шевчук // Юридичний журнал. – 2006.
2. Люстрація – це не війна з минулим, це боротьба за майбутнє // Газета ВО «Свобода». – 2011. – № 108. – С. 1–2.
3. Про очищення влади : Закон України від 16 вересня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 44. – Ст. 2041.
4. Європейська комісія за демократію через право (Венеціанська комісія) : Проміжний висновок щодо Закону «Про очищення влади» (Закон «Про люстрацію») в Україні, схвалений Венеціанською комісією на її 101-й Пленарній сесії (м. Венеція, 12–13 грудня 2014 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.venice.coe.int/webforms/events/>.
5. Камінська Н. Бізнес-обмеження для законодавців як люстраційний захід / Н. Камінська, К. Хлабистова // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки». – 2016. – № 855. – С. 73–78.
6. Хлабистова К. Підходи до розуміння сутності люстрації: правовий аспект / К. Хлабистова // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. – 2016. – № 8. – С. 46–52.
7. Камінська Н. Захист прав людини в умовах здійснення люстраційних процедур в Україні / Н. Камінська // Європейські та міжнародні підходи до захисту прав людини : матер. регіонал. наук.-практ. конф. (м. Київ, 7 квітня 2017 р.). – К., 2017. – С. 8–12.
8. Турчин Я. Люстрація як засіб демократизації політичної системи України / Я. Турчин // Humanitarian vision. – 2015. – Vol. 1. – № 1. – С. 33–38 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2015_1_1_8.

УДК 342.5(477)

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ГЛАВ УРЯДІВ ДЕРЖАВ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ

CONSTITUTIONAL AND LEGAL REGULATION OF THE STATUS OF THE HEADS OF GOVERNMENTS OF THE STATES OF THE VISEGRAD GROUP

Кобрин В.С.,

кандидат юридичних наук,

асистент кафедри конституційного права

Львівського національного університету імені Івана Франка

У статті проведено аналіз конституційно-правового статусу глав урядів держав Вишеградської групи. Приділено увагу порядку призначення на посаду, функціям і повноваженням глав урядів Польщі, Чехії, Словаччини та Угорщини. Висловлено пропозиції стосовно запозичення досвіду функціонування інституту глави уряду держав Вишеградської групи в Україні.

Ключові слова: глава уряду, прем'єр-міністр, уряд, форма правління, Вишеградська група.

В статье проведен анализ конституционно-правового статуса глав правительств государств Вышеградской группы. Уделено внимание порядку назначения на должность, функциям и полномочиям глав правительств Польши, Чехии, Словакии и Венгрии. Высказаны предложения относительно заимствования опыта функционирования института главы правительства государств Вышеградской группы в Украине.

Ключевые слова: глава правительства, премьер-министр, правительство, форма правления, Вышеградская группа.

In this article it has been analyzed the constitutional and legal status of the heads of governments of the states of the Visegrad Group. The attention has been paid to the order of appointment to the position, functions and powers of the Heads of Government of Poland, the Czech Republic, Slovakia and Hungary. The suggestions concerning borrowing experience of functioning of the institute of heads of governments of the states of the Visegrad group in Ukraine are expressed.

Key words: head of government, prime minister, government, form of government, Visegrad Group.

Перетворення протягом останніх років, зміна курсу держави після Революції гідності в напрямі європейської та євроатлантичної організації змушує дослідників дедалі більше уваги приділяти питанням організації влади держав Європейського Союзу, членом якого прагне стати в майбутньому й Україна. Особливо цінним є досвід організації влади держав колишнього «соціалістичного табору»,

держав, які входили до військового союзу «Варшавського договору» та були під безпосереднім впливом Радянського Союзу. У контексті нашого дослідження пропонується конституційно-правовий аналіз функціонування інституту глави уряду в східноєвропейських державах – членах Вишеградської групи, а саме в Польщі, Угорщині, Словаччині та Чехії.

Питання інституту глави уряду та елементів його конституційно-правового статусу в країнах Східної Європи подекуди розкриваються в працях таких учених-конституціоналістів України, як О.Т. Волощук, І.І. Дахова, З.С. Макарова, О.В. Совгіря, В.В. Марченко, у розвідках зарубіжних науковців (Ж. Зіллера, Дж. Сароторі), а також у доробку політологів (В.І. Гладія, А.С. Романока та інших). Водночас комплексне дослідження з питань конституційного регулювання статусу глави уряду держав Вишеградської групи в Україні не проводилось.

Актуальність теми підтверджується тим, що держави Вишеградської групи, які є сусідами України, будь-яким чином підтримують усі європейські прагнення нашої держави та є добрими «адвокатами України» в усіх структурах системи влади Європейського Союзу.

Вишеградська група була утворена 15 лютого 1991 р. на зустрічі Президента Чехословацької Республіки Вацлава Гавела, Президента Республіки Польща Леха Валенса та Прем'єр-міністра Угорської Республіки Йозефа Антала. Після розпаду Чехословаччини в 1993 р. Вишеградська група складається із чотирьох країн, адже до її складу увійшли країни- правонаступники – Чеська Республіка та Словачка Республіка [1].

Формування Вишеградської групи вмотивоване такими основними чинниками: 1) бажанням усунути залишки комуністичного блоку в Центральній Європі; 2) прагненням подолати історичну ворожнечу серед країн Центральної Європи; 3) вірою в те, що спільними зусиллями буде легше досягти поставлених цілей, тобто успішно здійснити соціальні перетворення та приєднатись до процесу європейської і євроатлантичної інтеграції; 4) близькістю ідей тогочасних правлячих політичних еліт цих держав [1].

Звичайно, що з вступом держав Вишеградської групи до НАТО та Європейського Союзу значення й роль організації суттєво зменшилась і зосередилась переважно на економічному, культурному, соціальному та інших видах співробітництва. Водночас агресія Росії проти України та події останніх років змушують представників держав Вишеградської групи оновлювати формат співпраці, і в цьому контексті питання України та її підтримки є ключовим для цього регіонального об'єднання.

Отже, проаналізуємо конституційно-правове регулювання глави уряду в державах Вишеградської групи. Відразу зазначимо, що за формами правління всі вони є республіками, проте Чехія, Словаччина та Угорщина – парламентськими, а Польща – змішаною.

У **Чехії** уряд складається з голови уряду, заступників голови уряду та окремих міністрів. Тут існує дещо інша практика призначення кабінету міністрів, ніж в Угорщині та Польщі. Відповідно до Конституції Чеської Республіки Президент призначає керівника уряду та вже за його пропозицією призначаються інші члени уряду. Не пізніше 30 днів після свого призначення уряд має просити в Палаті депутатів виразити йому довіру (процедура інвеститури). Якщо Палата депутатів (нижня палата парламенту) не виразить йому довіру, процедура повторюється. Якщо і в цьому випадку уряд не отримає необхідної кількості голосів, Президент призначає керівником уряду особу, яку запропонує керівник Палати депутатів [2].

Голова уряду Чеської Республіки організовує діяльність уряду, керує його засіданнями, виступає від його імені та виконує інші обов'язки, покладені на нього Конституцією чи законами. Голову уряду у випадках його відсутності заміщає заступник голови. За пропозицією голови уряду Президент Республіки відкликає уряд [2].

В **Угорщині** уряд складається з Прем'єр-міністра та міністрів, а також Конституцією зазначається, що в разі відсутності глави уряду його заміщає визначений ним міністр. Прем'єр-міністра обирають Національні збори за пропозицією Президента більшістю голосів своїх членів. Національні збори одночасно приймають рішення про призначення

Прем'єр-міністра та про прийняття програми уряду. Міністрів за пропозицією Прем'єр-міністра призначає та звільняє з посади Президент. Члени уряду після його формування приносять присягу перед Національними зборами [3].

Президент Угорської Республіки подає свою пропозицію стосовно кандидатури Прем'єр-міністра в таких випадках:

а) на установчому засіданні нового складу Національних зборів, якщо мандат Прем'єр-міністра припиняється;

б) протягом 15 днів після припинення повноважень Прем'єр-міністра в разі його відставки, смерті, декларування несумісності чи конфлікту інтересів або через відсутність умов, необхідних для його обрання Національними зборами.

Якщо Національні збори не зможуть обрати запропоновану особу главою уряду, Президент Угорської Республіки подає нову пропозицію протягом 15 днів [3].

Глава уряду – Прем'єр-міністр Угорської Республіки – веде засідання уряду, забезпечує виконання його постанов і рішень, підписує зазначені акти після їх прийняття. Через Прем'єр-міністра уряд може ініціювати в парламенті питання про висловлення йому вотуму довіри.

Конституція Угорщини закріплює підстави припинення повноважень Прем'єр-міністра, що мають наслідком припинення повноважень усього уряду. Повноваження Прем'єр-міністра припиняються в таких випадках:

– у зв'язку з обранням нового складу Національних зборів;

– у разі, якщо Національні збори висловили недовіру Прем'єр-міністру та обрали нового главу уряду;

– якщо Національні збори висловлюють недовіру Прем'єр-міністру в довірчому голосуванні, ініційованому главою уряду;

– у зв'язку з відставкою;

– у зв'язку зі смертю;

– за встановлення несумісності із зайнятою посадою чи конфлікту інтересів;

– якщо умови, необхідні для його обрання, уже не існують [3].

Якщо повноваження Прем'єр-міністра припиняються у зв'язку з формуванням новообраних Національних зборів або у зв'язку з відставкою Прем'єр-міністра та, відповідно, уряду, то Прем'єр-міністр до обрання нового здійснює сферу своєї компетенції як виконавчий глава уряду, проте він не може робити пропозиції щодо призначення, як і зміщення з посади на основі повноважень, визначених законом.

Якщо ж повноваження Прем'єр-міністра припиняються через втрату ним виборчих прав або встановлення несумісності, то до обрання нового Прем'єр-міністра обов'язки у сфері компетенції глави уряду виконує той міністр, кандидатуру якого запропонував Прем'єр-міністр як свого заступника; у разі, якщо ним було запропоновано декілька кандидатів міністрів, – той міністр, який вказаний у списку першим [3].

Інакше окреслені питання регулюються в Словаччині – країні, яка безпосередньо межує з територією України. Так, уряд Словаччини складається з голови, заступників голови та міністрів. Крім того, Конституція Словаччини відразу фіксує, що здійснення функції члена уряду несумісне зі здійсненням депутатського мандата, зі здійсненням функцій в іншому органі публічної влади, з перебуванням на державній службі, з трудовими правовідносинами або подібним трудовим відношенням, з підприємницькою діяльністю, із членством у керівному чи контрольному органі юридичної особи, яка здійснює підприємницьку діяльність або іншу господарську діяльність чи діяльність, що приносить дохід, крім володіння власним майном та наукової, педагогічної, літературної діяльності й діяльності в галузі мистецтва [4].

Що стосується порядку формування уряду, то голова уряду призначається й відкликається з посади Президентом

Словацької Республіки. Головою уряду може бути призначений будь-який громадянин Словацької Республіки, який відповідає вимогам, що висуваються для обрання до Національної Ради Словацької Республіки. За пропозицією ж голови уряду Президент Словацької Республіки призначає й відкликає членів уряду та уповноважує їх керувати відповідними міністерствами. Заступником голови уряду та міністром може бути призначений громадянин, який може обиратись у депутати Національної Ради Словацької Республіки [4].

Уряд за здійснення своєї діяльності несе відповідальність перед Національною Радою Словацької Республіки. Національна Рада Словацької Республіки може в будь-який час висловити уряду недовіру, а останній у свою чергу може в будь-який час просити Національну Раду Словацької Республіки про висловлення довіри та наділяється правом зв'язати голосування з питання про прийняття закону або голосування за іншим питанням із голосуванням про довіру уряду.

У Словаччині уряд очолює голова. На жаль, Конституція Словацької Республіки обмежується констатацією факту про чільність місця голови уряду. Основне відображається в частині відповідальності голови уряду, відставка чи висловлення недовіри якому тягне за собою відставку всього складу уряду. На цьому й наголошується його особлива роль.

Ще одна країна, яка межує на Заході з Україною, – **Республіка Польща**, що є змішаною республікою. У нормах її Основного Закону найбільш детально з-поміж інших конституцій країн Європейського Союзу регулюється статус глави уряду.

Так, Конституція Польщі зазначає, що уряд – Рада Міністрів Республіки Польща – складається з Голови Ради Міністрів та окремих міністрів. Порядок формування уряду також регулюється Конституцією. Так, відповідно до ст. 154 Конституції Республіки Польща Президент висуває кандидатуру Голови Ради Міністрів, який пропонує склад Ради Міністрів. Президент Республіки Польща призначає Голову Ради Міністрів разом з іншими членами Ради Міністрів упродовж 14 днів із дня першого засідання Сейму або прийняття відставки попередньої Ради Міністрів та приймає присягу членів новоутвореної Ради Міністрів [5].

Голова Ради Міністрів упродовж 14 днів із дня призначення Президентом Республіки Польща представляє Сейму програму діяльності Ради Міністрів із пропозицією виразити йому довіру. Вотум довіри Сейм виносить абсолютною більшістю голосів у присутності не менше половини законного числа депутатів.

Якщо Рада Міністрів не сформована в порядку, передбаченому вище, або уряду не винесений вотум довіри, Сейм упродовж 14 днів після закінчення 14-добового терміну обирає Голову Ради Міністрів і запропонованих ним членів Ради Міністрів абсолютною більшістю голосів у присутності не менше половини законного числа депутатів. Президент Республіки Польща призначає обрану таким чином Раду Міністрів і приймає присягу її членів. Якщо уряд не створений, Президент розпускає Сейм і призначає нові вибори [5].

Республіка Польща є практично єдиною державою Європи, у Конституції якої є спеціальна стаття, присвячена виключно правам та обов'язкам глави уряду. Згідно з її положеннями Голова Ради Міністрів Польщі виконує такі функції:

- представляє Раду Міністрів;
- керує роботою Ради Міністрів;
- видає розпорядження;
- забезпечує здійснення політики Ради Міністрів і визначає способи її здійснення;
- координує та контролює роботу членів Ради Міністрів;
- здійснює нагляд за територіальним самоврядуванням у межах і формах, визначених у Конституції Польщі та законах;

– є начальником служби для працівників урядової адміністрації [5].

Крім того, згідно з Конституцією Польщі офіційні акти Президента Республіки Польща набувають чинності за наявності підпису Голови Ради Міністрів, який разом зі скріпленням акта своїм підписом бере відповідальність перед Сеймом за його виконання. Також відповідно до норм Конституції Польщі Голова Ради Міністрів може звернутись до Сейму з проханням про висловлення довіри Раді Міністрів [6].

З огляду на наведене можемо констатувати, що окремі норми, які на конституційному рівні врегульовують питання статусу глави уряду держав Вишеградської групи, необхідно імплементувати в законодавство України для вдосконалення статусу Прем'єр-міністра України та його взаємовідносин з інститутами влади.

Так, враховуючи досвід Угорської Республіки, необхідно запровадити в Україні шляхом внесення змін до Конституції України призначення Прем'єр-міністра України лише з одночасним затвердженням на засіданні Верховної Ради України Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Без такої згоди з боку парламенту глава уряду не може та не повинен призначатись на посаду.

З досвіду Республіки Польщі варто надати Прем'єр-міністру України (за аналогією з Головою Ради Міністрів Польщі) можливість самостійно видавати розпорядження без їх схвалення з боку Кабінету Міністрів України, залишивши в правотворчій діяльності уряду лише право приймати постанови. Це дасть можливість сконцентрувати відповідальність за організаційно-розпорядчу діяльність уряду на його голові.

Перейняти необхідно також процедуру вотуму довіри, яка існує в Словаччині, та наділити за зразком останньої Прем'єр-міністра України правом у будь-який час просити Верховну Раду України про висловлення довіри до Кабінету Міністрів України. Таку можливість також доцільно поєднати з правом зв'язати голосування з питання про прийняття закону або голосування за іншим питанням із голосуванням про довіру Кабінету Міністрів України. Такі зміни допоможуть виробити певні традиції парламентаризму, структурують парламент та виведуть на інший рівень парламентсько-урядову діяльність, яка сьогодні в Україні, на жаль, перебуває на досить низькому рівні.

Також за зразком Чеської Республіки необхідно запровадити в Україні процедуру урядової інвеститури, проте надати можливість пропрацювати Кабінету Міністрів України 100 днів, після яких обов'язково прозвітувати у Верховній Раді України та отримати від неї вираження довіри на подальшу роботу. Без такої довіри, відповідно, потрібно формувати новий уряд у межах існуючої коаліції чи нову коаліцію. Такі зміни дадуть змогу мобілізувати діяльність як Прем'єр-міністра України, так і Кабінету Міністрів України, а також показати реальну роботу, реформи й перетворення в державі за короткий проміжок часу. Після отримання такої довіри варто залишити чинну норму Конституції України про річний імунітет для подальшої урядової діяльності.

Це лише окремі аспекти можливого вдосконалення статусу Прем'єр-міністра України та уряду на основі досвіду функціонування відповідних інститутів у державах Вишеградської групи. Комплексне дослідження задекларованих питань потрібно вирішувати з огляду на форму державного правління України, а саме різновиду республіканської форми правління: чи то змішаного, чи то чистого виду. На сучасному етапі розвитку України як держави, на нашу думку, мова може йти лише про вдосконалення змішаної (парламентсько-президентської) республіки із сильними парламентом, Президентом та Прем'єр-міністром, які ефективно взаємодіють між собою в системі стримувань і противаг влади, взаємно контролюючи й доповнюючи один одного.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Офіційний веб-сайт Вишеградської групи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visegradgroup.eu/about>.
2. Constitution of the Czech Republic [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1993/1.html>.
3. The Fundamental Law of Hungary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kormany.hu/download/a/68/11000/The_Fundamental_Law_of_Hungary_01072016.pdf.
4. Constitution of the Slovak Republic [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vop.gov.sk/constitution-of-the-slovak-republic>.
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>.
6. Лагутов Ю.Е. Конституційний статус і відповідальність глави уряду: європейський досвід і вітчизняна практика / Ю.Е. Лагутов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politua.info/>.

УДК 342.5

КОМПЕТЕНЦІЯ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВИ ЇЇ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ

COMPETENCE OF UKRAINE PROSECUTION BODIES AS THE BASIS OF ITS CONSTITUTIONAL AND LEGAL STATUS

Торяник О.Ю.,
аспірант

Інституту законодавства Верховної Ради України

У статті досліджуються важливі теоретичні питання компетенції органів прокуратури як основи її конституційно-правового статусу. Акцентовується увага на моделях органів прокуратури, основною відмінністю яких є функції. Вказується на те, що термін «повноваження» часто пов'язують із терміном «компетенція», оскільки у науці конституційного права компетенція розкривається як сукупність владних повноважень. Робиться висновок про необхідність вилучення повноважень органів прокуратури, що тісно пов'язані із наглядом за дотриманням законів (наприклад, представництво інтересів громадянина або держави у суді), а ці повноваження передати інституту законного представництва – адвокатурі.

Ключові слова: конституційно-правовий статус органів прокуратури, компетенція органів прокуратури, предмети відання органів прокуратури, функції прокуратури.

В статье исследуются важные теоретические вопросы компетенции органов прокуратуры как основы ее конституционно-правового статуса. Акцентируется внимание на моделях органов прокуратуры, основным отличием которых являются функции. Указывается на то, что термин «полномочия» часто связывают с термином «компетенция», поскольку в науке конституционного права компетенция раскрывается как совокупность властных полномочий. Делается вывод о необходимости изъятия полномочий органов прокуратуры, тесно связанных с надзором за соблюдением законов (например, представительство интересов гражданина или государства в суде), а эти полномочия передать институту законного представительства – адвокатуре.

Ключевые слова: конституционно-правовой статус органов прокуратуры, компетенция органов прокуратуры, предметы ведения органов прокуратуры, функции прокуратуры.

The article deals with important theoretical issues of the competence of the prosecutor's office as the basis of its constitutional and legal status. The emphasis is on models of the prosecutor's office, the main difference of which is the function. It is indicated that the term "powers" is often associated with the term "competence", since in science of constitutional law competence is disclosed as a set of powers. The conclusion is drawn on the need to remove the powers of the prosecutor's offices, which are closely linked with the observance of laws (for example, the representation of the interests of a citizen or state in court), and these powers are transferred to the institution of legal representation – the bar.

Key words: constitutional and legal status of the prosecutor's office, competence of the prosecutor's offices, subjects of the Office of the Prosecutor's Office, functions of the prosecutor's office.

Постановка проблеми. Осмислення комплексу проблем, пов'язаних з конституційно-правовим регулюванням діяльності прокуратури України, розвиває та конкретизує положення науки конституційного права.

Важливим завданням сучасної української держави є державний захист прав та свобод людини і громадянина. Її вирішення вимагає узгодженої взаємодії держави та громадянського суспільства. Без сумніву, велике значення у захисті прав особи відіграють суди, однак державний захист прав особи містить і функціонування позасудового правозахисного механізму: прокуратуру, інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, правоохоронні органи тощо. Діяльність прокуратури України повинна бути якісно вдосконалена відповідно до конституційних принципів, міжнародних стандартів і нових реалій суспільного життя, оскільки, таким чином, можна буде говорити про позитивні перетворення нашого суспільства.

Упродовж останніх років Україна взяла курс на євроінтеграцію, основними напрямками якої є перехід на сучасні європейські методи роботи, вивчення та трансляція корисного досвіду інших європейських країн у сфері держав-

ного управління тощо. Тому особлива увага приділяється реорганізації державних, правоохоронних та судових органів. 14 жовтня 2014 р. Верховною Радою України було прийнято новий Закон України «Про прокуратуру». Аналіз тексту нового Закону дозволяє дійти висновку про певну «революційність» закріплених у ньому положень. Адже, на відміну від пострадянського законодавства у вказаній сфері, новим Законом про прокуратуру скасовується прокурорський нагляд за додержанням і застосуванням законів, тобто «загальний нагляд», який апriori не властивий органам прокуратури у демократично розвинених державах. Тепер ці повноваження перейдуть до профільних органів державної влади.

Стан опрацювання проблеми. Місце і роль прокуратури є предметом дискусії у вітчизняній літературі. Прокуратуру разом із Конституційним Судом, Рахунковою палатою та омбудсманом відносять до контрольно-наглядової влади [1, с. 29], визначають як самостійну гілку державної влади [2, с. 33]. Конституційні аспекти діяльності прокуратури по захисту прав особи практично не були предметом спеціального дослідження.